VON DER LEYEN'İN 'AVRUPALI YAŞAM BİÇİMİ' TANIMI 'AVRUPA DEĞERLERİ"YLE NE KADAR ÖRTÜŞÜYOR?

AVİM

Analiz No : 2019 / 26

24.09.2019

Avrupa Parlamentosu seçimlerine hazırlık sürecinde AVİM olarak Avrupa Birliği içinde güçlenmekte olan yabancı düşmanlığına ilişkin çok sayıda analiz ve yorum yazısı kaleme aldık. Bu çalışmalar Avrupa Birliğinin önümüzdeki dönemde yabancı düşmanlığı, aşırı sağ, ırkçılık konularına yaklaşımına ilişkin fikir vermekle kalmamakta, ABnin yabancılara yönelik politikalarının sorgulanmasına da olanak sağlamaktadır.

ABnin, bilhassa da AB üye ülkelerinin Türkiyeye bakışının bugünden yarına değişmesini beklemek gerçekçi bir yaklaşım değildir. Bunun kanıtını artan aşırı milliyetçilik ve yabancı düşmanlığında görmek mümkündür.

Bundan üç yıl önce, 2 Haziran 2016da, Almanya Federal Meclisinde 1915 olaylarını soykırım olarak nitelendiren bir tasarı onaylanmıştı. O tarihte bile bu tasarının parlamentodan geçme gerekçesi Almanya medyasının ve siyasetçilerinin Türkiyeye yönelik yaklaşımının ardında Türkiyedeki mevcut siyasi iktidara duyulan tepki ve öfke olduğunu kaleme almıştık.[1]Gerçek gerekçenin Almanyada yaşamakta olan Ermeni topluluğunun hassasiyeti olmadığı açıktır. 2016 yılında yaşanan bu gelişme 2019da kendini iyiden iyiye gösteren aşırı sağın ayak sesleridir.[2]

Son bir yıldır ise Avrupadaki aşırı sağa ilişkin çalışmalarımız Avrupadaki azınlıklar için Avrupanın vahametini ortaya koyar niteliktedir. Özellikle Avrupa Parlamentosu seçimleri öncesinde uzun süre Türkiye aleyhtarlığı yapan ve Türkiyenin ABde yeri olmadığını söyleyen Avrupa Halk Partisi (İng. *European Peoples Party* – *EPP*)lideri Manfred Weberin siyasi söylemlerine ilişkin kaleme aldığımız çalışmalara AVİM internet sitesinden erişilebilir.[3]

Avrupa Parlamentosu seçimlerinden sonra anlaşıldı ki, Weber, Spitzenkandidat olarak seçilememiş olsa da, Avrupa Komisyonu Başkanı olarak gizli kapılar ardında öne sürülmüş bir aday olan Ursula von Der Leyen aşırı sağ söylemleri konusunda Manfred Weberi

aratmıyor. EPP lideri Weber Leyenin Avrupa Yaşam Biçimlerinin korunması konusunda destek sağlayan isimlerin başında geliyor.[4]Weber, Avrupalı olmaktan guru duyuyorum ve insanların neden von der Leyenin Avrupayı korumak için atmış olduğu bu başlığa saldırdıklarını anlayamıyorum. diyerek desteğini açık bir şekilde ortaya koymuştur. Buna karşın von Der Leyenin oluşturmayı planladığı yeni Avrupa fikrini reddedenlerin sayıca hiç de az olmadığını da akılda tutmak gerekir.

Peki Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyenin öne sürdüğü Avrupalı Yaşam Biçimi projesi tam olarak ne anlama geliyor? Von der Leyenin ve pek çok aşırı sağ destekçisinin kaygısı Avrupa değerlerinin korunamadığı yönünde.

Ursula von der Leyenin oluşturduğu 27 üyelik komisyonun üyelerinin atanması sırasında göç ve iltica, istihdam, entegrasyon ve Avrupa vatandaşlarını terör ve siber tehlikeden koruma konuları da bölüşülmüştür. Söz konusu komisyon üyeleri arasında en fazla dikkat çeken isimlerden biri Yunanlı Margaritis Schinastır. Shinas, tam olarak Avrupalı yaşam biçiminin korunmasından sorumlu Başkan Yardımcısı olarak göze çarpmaktadır. Başlıktan ve savunulan değerlerden Avrupalı olmayan toplulukları dışarıda bırakıldığı açıkça görülmektedir. Bu pozisyonun oluşturulması ve böyle bir pozisyona bir Yunanlının getirilmesi von der Leyenin işaret ettiği Avrupalılık düşüncesi ile ters düşmemektedir.[5] Avrupalılar tarafından Yunanlılara Yeniçağdan itibaren Avrupa kültürünün oluşmasında önemli bir rol oynadıkları iddiasıyla ayrı bir önem verilmiştir.[6]Yunanlılar bu görevi yerine getirirken, ötekileştirme zihniyeti de barbar olarak nitelendirdikleri Makedonların lideri İskendere sahip çıkarak içine düştükleri tezatı ortaya koymaktadırlar.[7]

Weber de Avrupa Birliğinde Türkiyenin yeri yoktur, diyerek bu yaklaşımın sağlamasını sunmuş oldu. Weber seçilememiş olsa da kendi görüşlerini savunacak birinin Avrupa Komisyonu Başkanı olmasını amaçladığı Avrupalı olmayanların dışarıda bırakılması düşüncesinin hayata geçirilmesi ile Avrupa Komisyonu seçimi aşaması talihsiz bir şekilde tamamlanmıştır.

Avrupalı yaşam biçiminin korunması talihsiz olarak nitelendirilecek bir ifadedir, çünkü, Avrupa içerisinde Avrupalı yaşam biçimini göç tehdidine karşı mı korunacağı fikri akıllara gelmektedir. Bunun ima edildiği ve aşırı sağ/faşist çevrelerin çoğunlukla kullandığı bir tabir olduğu görüşü Avrupa genelinde yaygındır. Dolayısıyla Ursula von der Leyen aleyhine birtakım suçlamaların yükselmeye başladığı dikkat çekmektedir.

Avrupa Komisyonu Başkanının Avrupalılığın korunmasına ilişkin düşüncesine karşı çıkanlar arasında önde gelen düşünce kuruluşlarından Avrupa Reform Merkezi (İng. *Center for European Reform*) da yerini almıştır. Von der Leyenin ağır bir şekilde eleştirildiği yazı Von der Leyenin ABnin siyasi göçmen problemini popülist/aşırı sağ kesime sevimli görünmeye çalışarak çözemeyeceğinin altını çizerek sona ermiştir.[8]

Başka ciddi bir eleştiri de Jean-Claude Junckerden gelmiştir. Avrupalı yaşam biçiminin göçe karşı olduğu fikrinden hazzetmediğini[9], göçmen kabulünün esasen Avrupalı yaşam biçiminin bir parçası olduğunu ifade etmiştir. Dolayısıyla bu düzenlemenin bir anlamı yoktur. Ayrıca Juncker, bu konuyla ilgili görevlendirilen yeni komiseri yakından tanıdığını ifade etmiştir. Schinas, bu görevi alana kadar da Avrupa komisyonu genel sekreteri olarak

Junckerin çok yakınında çalışıyordu. Juncker, Schinasın Avrupa değerlerini katiyen benimsemeyen bir insan olduğunun da altını çizmiştir. Dolayısıyla bu görevlendirmenin iyi olmadığını düşündüğünü söylemiştir.

Yeni Avrupa Parlamentosu Başkanı David Sassoli de Avrupalı Yaşam Biçimini sorgulayarak [10]tartışmaların yoğunlaştığına işaret etmiş, sorumlulukları gereği olarak konuya açıklık getirmek amacıyla, Avrupa Parlamentosundaki siyasi grup başkanlarıyla Leyeni ortak bir toplantıya çağırmıştır. Bu durum von der Leyeni sorguya çekmek olarak da nitelendirilebilir.

Avrupa Parlamentosundaki Yeşiller grubu da, en başından beri Avrupa Komisyonu Başkanı olmasına karşı çıktıkları[11]Von der Leyeni şiddetle eleştirmiştir. Avrupalı yaşam biçimi ifadesi Avrupadaki aşırı sağı teşvik etmeye yönelik bir mesajdan başka bir şey olmadığını bildirileri ile açıklamışlardır.[12]Yeşillerin temsilcisi Karima Delli, Birlikin temel prensipleri olan dayanışma ve işbirliği kavramlarıyla çelişen bir anlayışı temsil ettiğinin altını çizmişlerdir.

Merkelin Hristiyan Demokratların başkanlığını Ursula von der Leyene bırakmamasında Von der Leyenin tecrübeli bir siyasetçi olmamasının rol oynadığını söylemek mümkündür. Von der Leyen ve 27 Komisyon üyesinin durumları 31 Ekim 2019da yapılacak oylama ile kesinleşecektir.

Her ne kadar Alman siyasetçiler Türkiyenin üyeliğini bahane ederek göçmen karşıtlığını meşru bir zemine oturtmaya çalışsalar da Avrupa Parlamentosu ve Avrupadaki düşünce kuruluşları, Avrupa Konseyi Başkanı Jean-Claude Juncker, yeşiller tutumlarını net bir şekilde sergilemiştir. Avrupa yaşam biçimlerinin korunması çözüm içeren değil, sorun yaratması muhtemel bir aşırı sağ tandasıyla örtüşen bir projedir. Bu proje ile Ursula von der Leyen, aşırı sağ yaklaşımı göz önünde bulundurulduğunda, kardeş parti mensubu Manfred Weberden çok farklı bir zihniyet içinde olmadığını göstermiştir.

Karikatür: https://www.englishblog.com/2015/04/cartoon-european-lifeguard.html#.XYnuIS37nRY

[1]Mehmet Oğuzhan Tulun, Bir Cezalandırma Yöntemi Olarak Soykırım Suçlaması, *avim.org.tr*, 26 Mayıs 2016, https://avim.org.tr/tr/Yorum/BIR-CEZALANDIRMA-YONTEMI-OLARAK-SOYKIRIM-SUCLAMASI

[2]Almanya Parlamentosu Soykırım Tasarısını Onayladı, *BBC.com*, 2 Haziran 2019, https://www.bbc.com/turkce/haberler/2016/06/160602_almanya_soykirim_oylama

[3]Hazel Çağan Elbir, Weber için Her Yol Mübah, *avim.org.tr*, 15 Ekim 2018, https://avim.org.tr/tr/Yorum/WEBER-ICIN-HER-YOL-MUBAH

[4]EPP Leader Defends Contraversial European way of life Portfolio, *TheParliamentMagazine.eu*, 17 Eylül 2019, https://www.theparliamentmagazine.eu/articles/news/epp-leader-defends-controversial-european-way-life-portfolio

[5]Meet the Commissionars, *Politico.eu*, 9 Eylül 2019, https://www.politico.eu/article/meet-the-commissioners-president-ursula-von-der-leyen-team-european-commission-members/

[6]Önder Kaya, *Roma İmparatorluğundan Hitler Almanyasına Avrupa Tarihi*, Timaş Yayınları, Aralık 2011: İstanbul, s. 11.

[7]Önder Kaya, *Roma İmparatorluğundan Hitler Almanyasına Avrupa Tarihi*, Timaş Yayınları, Aralık 2011: İstanbul, s. 11.

[8]Camino Mortera-Martinez, New Commission Bows to the Populists, *Center for European Reform*, 12 Eylül 2019, https://www.cer.eu/in-the-press/new-commission-bows-populists

[9]Hans von Der Burchard, David Herszenhorn, Juncker Criticizes von der Leyen over Europan way of lifeCommissioner, *politico.eu*, 23 Temmuz 2019, https://www.politico.eu/article/jean-claude-juncker-criticizes-ursula-von-der-leyen-over-european-way-of-life-commissioner/

[10]EU Parliament Chief Questions European Way of Life Title, *nytimes.com*, 12 Eylül 2019, https://www.nytimes.com/aponline/2019/09/12/world/europe/ap-eu-europe-new-commission.html

[11]Laura Greenhalgh, Greens to Reject von der Leyen as Commission President, *politico.eu*, 10 Temmuz 2019, https://www.politico.eu/article/greens-to-reject-von-der-leyen-as-commission-president/

[12]Von der Leyen Must Change Title of Commissioner for Protecting our European way of Life, *greens-efa.eu*, 12 Eylül 2019, https://www.greens-efa.eu/en/article/press/von-der-leyen-must-change-title-of-commissioner-for-protecting-our-european-way-of-life/

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: AVİM, . 2026. "VON DER LEYEN'İN 'AVRUPALI YAŞAM BİÇİMİ' TANIMI 'AVRUPA DEĞERLERİ"YLE NE KADAR ÖRTÜŞÜYOR?." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Analiz No.2019 / 26. Eylül 24. Erişim Kasım 10, 2026. https://mail.avim.org.tr/tr/Analiz/VON-DER-LEYEN-IN-AVRUPALI-YASAM-BICIMI-TANIMI-AVRUPA-DEGERLERI-YLE-NE-KADAR-ORTUSUYOR

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır